

POBUDAJ BŌH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOV

5. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, meja 1982

Lětnik 32

Słowo njeboh fararja Malinka,
Lazowskej wosadže pósłane w léče 1938

Budźće wjeseli w nadźiji,

sćerpliwi w čěmności,

wobstajni w modlitwje.

Rom. 12,12

Moja luba Lazowska wosada!

Nětk je so hižom poł léta minyło, zo sym posledni króć na Lazowskej klětce stał. Nětko dyrbyu ja w cuzych wosadach wupomhać a za cuzymi blidami sedźeć, daloko wot domizny a swojby, a Wy dyrbiće so ze cuzymi zastupjerjemi spokojić, kotrymž wšak smy z wutroby džakowni, ale wšelake zadźewki su tola z tym zwjazane.

Cyrkej we Łazu — schadźowanišćo létušeho cyrkwinskeho dnja

Swjate Pismo pak nam praji: „Budźće wjeseli!“ Haj, japoštoł Pawoł pisa Tesalonskim: „Budźće kŏždy čas wjeseli!“ — potajkim tež pod horjom a staroscěmi. „Njejsym ja tebi přikazał, zo by so posylnił a dobreje mysle by?“ — praji Knjez Jozui a z tym praji tež nam, čehodla mamy jako křescenju wjeseli być: nic jenož, hdyž smy wjesoteje mysle, ale kŏždy čas. A to jenož tohodla, dokelž je Bŏh nam w svojim słowje přikazał: „Budźće wjeseli w nadźiji“. Won praji a měni nadźiju do Chrystusa, za nas křižowaneho a stanjeného, kotryž sedži k prawicy Boha a nas zastupuje. Won přindže zaso w swojej krasności, zo by tych swojich wumóhl. Wón je nam stróštne slubił: „Njedyrbjał pak tež Bŏh wumóc swojich wuzwolonych, kiž so wodnjo a w nocy k njemu wołaju, a njedyrbjał sćerpliwy być nad nimi? Ja praju wam: Bŏrže jich wumóže.“ W tajkej nadźiji chcemy wjeseli być, Wy tam doma a ja w cuzbje. Jako w léču tu swoje narodniny swjećach, čitach w Ochranowskich heslach slubjenje Jez. 49,23 „Tehdy poznaješ, zo sym ja tón Knjez, na kotrymž zahanibjeni njebudža, kotřiž na mnje wočakuja.“ Ale jako druhe steješe tam słowo našeho Zbŏžnika: „Moja hodźina njeje hišće přišla.“ Tuž budźmy sćerpliwi w tyšności a čakajmy, doniž njeje boža hodźina přišla. Snano je bliže, hač sebi to myslimy. We wšej čěmności džensnišeho časa nohcemy skorzić ani swarić abo so dać rozzlobić přećiwu Bohu a čłowjekam. Nawopak chcemy ze swjatym Pismom prajić: „Ale my so tež tyšnosćow chwalimy, dokelž wěmy, zo tyšnosť sćerpliwosć přinjese, a sćerpliwosć přinjese zhonjenje; zhonjenje pak přinjese nadźiju. Nadźija pak njezahanibi.“ Bŏh Knjez bjerje nas do swojeje šule, w kotrejž mamy prawje wuknyć, što to rěka: „My we wěrje chodźimy a nic we widženju.“ a „Zbŏžni su, kiž njewidža a wšak wěrja.“ Přeco lěpje dyrbimy wuknyć prajić kaž naš Knjez Jězus Chrystus: „Nic kaž ja chcu, ale kaž ty chceš.“

Štŏž to nawuknje, tón nawuknje prawu křescansku sćerpliwosć, wo kotrejž džě Pismo praji, zo je nam wštkim trjeba, zo bychmy božu wolu činili a slubjenja dostali. Tež nětčiši čas pruwowanjow je hnadny za Was a za mnje, w kotrymž Bŏh nas spytuje k našemu lěpšemu. Tuž budźemy sćerpliwi w pokoju, přetož kŏždy čas na zemi ma swój kŏnc, čas pruwowanjow a čas hnady. Derje nam, hdyž smy jŏn po božim słowje a woli naložowali.

K tomu pak tež słuša, zo třeće napominanje sebi rozpominamy a so po nim zložimy: „Budźće wobstajni w modlitwje.“ Naš Knjez Jězus Chrystus je wšak nam přirunanje wo njesprawnym sudniku a wudowje powědał, zo bychmy so stajnje modlili a njewustali měnjo, to wšak wšo žanoho wužitka nima. „Prŏstwa praweho wjele zamóže, hdyž je

spravna“, praji Pismo a chce nam z tym chroblosć dać, zo bychmy prawje swěr-
nje a wobstajnje so modlili, njech swět
nas wusměšuje a zacpěwa. Kaž je so
křesćanska wosada w Jerusaleme mod-
liła za jateho Pětra bjez přestaća, doniž
njeje Knjez jeho z dziwom wuswobo-
dził z jastwa a jeho wosadze zaso dał.
Tak njeprěstaň tež Ty, luba wosada, za
swojeho postajeneho pastyrja so swěru
modlić, zo by wón Tebi zaso daty był.
Kaž tež ja nochcu přestać so za Was
modlić wo božu hnadu, pomoc a škit.
Poslušajće nutrne na bože słowo a
chodźće k božemu blidu tež nětkle, hdyž
Waš postajeny farar a dušepastyr Wam
njemože sluzić ze Słowom a sakramen-
tom, a njech Was přebiwanje njenapo-
mina jenož njedzela ale tež wo tydže-
nju rano, připoldnu a wječor: „Bjez
přestaća so modlće.“

Hdyž takle w pobožnej poslušnosći
prosimy, so modlimy a so dźakujemy,
hdyž wšitke swoje naležnosće a starosće
Knjezej poručamy, dawamy jemu česć,
kaž so sliša. Z tym před swětom wob-
swědčamy a wuznawamy, zo wšu zbož-
nosć a pomoc njewočakujemy wot sebje
abo wot druhich čłowjekow, ale wot
Knjeza, kiž je njebo a zemju stworił,
kaž to w každej božej službě wuzna-
wamy. Potom nam cyle wěsće wšeho-
mócný a smilny Bóh wotmołwi, kaž je
w Pismje slubjene: „Knjez je blisko
wšitkim, kiž so k njemu wołaju, wšit-
kim, kiž so woprawdže k njemu wo-
łaju.“ Wón tež nam rěči ze słowami
91. psalma: „Wón požada mje, da chcu
jeho wumóc; Wón znaje moje mjeno,
tohodla chcu jeho pozběhnyć. Wón woła
so ke mni, da chcu jeho wuslyšeć. Ja
sym při nim w nuzy; ja chcu jeho wu-
torhnyć a k česći postajić. Ja chcu jeho
nasyćić z dołhim žiwjenjom a chcu
jemu zjewić swoje zbožo.“ Haj: „Knježe,
my čakamy na twoje zbožo!“

We wěrje a bratrowskej lubosći strowi
Was Waš farar a dušepastyr

Jurij Malink
Groß Rietz, 1. septembra 1938

Hreno za meju:

**„Wy lubi, njewěrcće kóždemu duchu,
ale pruwujće duchow, hač su wot**

Boha!“

1. Jana 4.1

W starej cyrkwi, pola přernih křesćan-
ow, knježeše bohate duchowne žiwje-
nje we wosadach.

Tehdom hišće njebě wukublanje pře-
darjow, wučerjow w cyrkwi, diakonow,
biskopow, tak zarjadowane kaž pola nas,
na teologiskich šulach a uniwersitach.
Tehdom wustupowaše wjele wučerjow,
a tón jedyn tak wučese a rěčese a druhu
zaso hinak.

Tak běchu na příklad někotři wučili,
zo je trjeba, zo dyrbi kóždy křesćan naj-
prjedy k židowstwu přestupić, so dać
wobřezać a cyły zakon dźeržeć, prjedy
hač móže so dać křićić. Japoštojlo pře-
čiwu tajkej a druhim wučbam raznje
wustupuja prajo, zo njeje tajke připow-
ědanje wot Boha, a napominaja wo-
sadnych, zo bychy sami keđzblivi byli
a wšelakich „duchow“, z kotrychž jed-
notliwi rěča, pruwowali, hač so wopraw-
dže jedna wo dobreho. Božeho ducha,
kiž so za tym chowa.

Pola nas snano nima kóždy tak na-
dawak, ducha předarja pruwować. Pola
nas ma pruwowanje předstajena instan-
ca, cyrkwinska wyšnosć abo wysoka šula
w rukomaj, hačrunjež so njejedna při
tajkich eksamenach wo pruwowanje
„duchow“, ale wědy a znajomosćow.

Wězo budže kóždy, kiž budže farar

Row fararja Malinka we Łazu

a hewak cyrkwinski sobudźělaćer, pra-
šany, hač steji na založku prawjeje kře-
sćanskeje wěry, a k tomu sliša tola tež
artikl wo Božim Swjatym Duchu, kiž ma
kóždeho napjelnić a kmaneho sćinić za
zastojnstwo a žiwjenje.

A tola ma tež wosada džensa na to
keđzbować, hač jich wučerjo čisty
ewangelij pod nawjedowanjom Swja-
tego ducha wuča. A hdyž tomu tak
njeje, smě sej wosadny w diskusiji abo
we wosobinskim rozrěčowanju zjawne
słowo zwěric, snano: „Luby bratře, čes-
ćeny knjez fararjo, to abo tamne so mi
njepodobaje, štož Wy praješće, to snano
njebě wot Swjateho ducha!“ A kóždy
prawy farar a wučer budže za tajku kri-
tiku dźakowny, hdyž je wuspraw-
njeny. —

Wosebje keđzbnj pak mamy być, hdyž
wonka před durjemi steji přiwisnik ně-
kajkeje sekty. My dyrbimy připoznawać
jich swěru a zmužitosć, z kotrejž wabja
za swoju wěc, ale dyrbimy wědžeć, zo
maja, štož wukladowanje Swjateho
pisma a druge wěcy wěry nastupa, hi-
našeho ducha. —

Ale mamy so tež sami pruwować, hač
dawamy so woprawdže napjelnić a wo-
dźić wot Swjateho ducha, Přetož wón
ma konkurentow: ducha zwady, ducha
nječistoty, ducha njejednoty, ducha na-
hrabnosće, ducha starosće, ducha lže a
kajcy su wšě čy duchojo, kiž wot swěta,
wot deleka, wot čerta sem přichadžeja.

A we wulkim je tež tak!

Tež w tym nastupanju mamy pruwow-
wać, hač duch, po kotrymž swět steji,
je wot Boha. Duch brónjenja a atomo-
wych bombow to na žadny pad njeje
(jeden zapadoněmski teologa je jónu
atomowu brón bože chłostanje mjeno-
wał), nawopak, to přińdže wot deleka,
wot helskeho swěta. Tu plaći jenož duch
měra, kiž sam kaž duch lubosće, wjeso-
losće, stróžbeje mysle, jednoty, wěrnosće
pochadza wot Boha.

W tutym měsacu swjećimy swjatki,
swjědžen Swjateho ducha. Njech je po-
tom naša próstwa:

„Pój, wěrnosće ty Ducho,
wuć ruce stykować,
za wěrnosć wotamkn wucho,
bliud, čmu chcył wotehnać!“

G. Lazar

22. 2. 1982

Prědowanje na kublanskim dnju

po Mat. 7.24–29

Luba wosada!

My smy njeměrne a hněwamy so, hdyž
slyšimy, zo lědma započane twarjenje
započnje hromadže padać.

My smy njeměrne, hdyž so čłowjeske
žiwjenje zryje přez chorosć, njezbožo
abo druge njekmane podawki.

My smy nastrožani a smy bolosće
znjesć dyrbjeli a husto wulke wopory,
doniž so za tysac lět planowany stat
skónčnje zniči.

A my bojimy so před hišće wjetšim
zničenjom, kotrež přeco móćnišo na na-
šej duši tloči a so nam bližuje.

Ale my chcemy žiwi być a žiwi wo-
stać!

My chcemy džělać a twarić, a to nic
podarmo!

Nam pak přeco husćišo prašenje přiń-
dže: „Dyrbi to zaso wšitko podarmo
być?“

Tema za džensniši kublanski džej
rěka: „Spěwajće a džělać!“ Ja sym
dołho přemyslował, kajke bibliske słowo
snadž mohł sebi wuzwolić, słowo, ko-
trež móže temu a našu situaciju wob-
zamknýć a přemyslować.

Nadžijam so, zo so mi to trochu po-
radži.

To je znajmjeńša wěste, zo chcemy
žiwu być a zo naše přecowanje, naše
spěwanje a džělanje podarmo njeje. My
chcemy, a so tež wo to přecujemy, zo to,
štož smy sebi natwarili, so zaso njesy-
nje. Tež spēwanje a džělanje móže po-
darmo być!

Kak husto je so čłowjek we wulkej
nuzy modlił a Boha wo strowotu prosyl,
kak je so přecował, ale husto wšitko po-
darmo!

Myslu tu na mandželskeju, kiž swo-
jeho jeničkeho hólca derje wobstarašaj
a wukublašaj, so wo kmanšu wučbu
starašaj, kiž jemu moped kupišaj — a
lěto pozdžišo hólca smjertnje znjezboži,
a wonaj steješaj při rowje — nastroža-
naj a njetroštujomnaj.

A wětry dujachu a pjerjechu wo dom.
A sypany so, a jeho pad bě wulki. Zo
móže tute słowo tak surowje do čłowje-
skeho žiwjenja přimać, to sebi sam
husto předstajeć njemóžach. Napohlad
tuteju staršeju pak mi to jasnje pokaza.
Wšitko podarmo!

Tohodla staja so prašenje: Móže naše
spěwanje a džělanje tajke być, zo w taj-
kich pruwowanjach wobsteji?

Lijeńca, wichory a wulka woda tola
ničo druge njeje hač boži sud, kotremuž
my wučeknyć njemóžemy a kotryž cy-
lěmu swětej plaći.

Čłowske myslenje, čłowjeska mudrosć
a pilnosć samo w božim sudnistwje
wobstać njemóžeja. Na cyly swět a tež
na nas ta hodžina přińdže, hdyž nam
Jězus sam napřećo stupi.

My dyrbjeli so pruwować, hač my po-
tom wobstejimy. Přeni raz je so wón
tehdom na horje ludej pokazal, hdžež so
w našim słowje praji: črjody so dži-
wachu nad jeho wučbu. Lěpje snadž by
rěkało: jim so zecny, woni so strožichu.
Strožichu so kaž pastyrjo, jako jim jan-
džel wozjewi, zo je so zbožnik narodžił.
A wučomnicy so strožichu, hdyž horje-
stanjenjeho spóznaču.

Běda nam, hdyž so my njestrožimy
nad tym, štož nam bože słowo praji!
Znajmjeńša so tež nam jeho słowa kaž
sud nad našim žiwjenjom, hdžež dyr-
bjeli so přeco zaso prašeć: što z nami
budže — wulki pad abo wobstaće před
božim słowom?

Ale wón sam nam tola pomoc poskića,

pomoc w modlitwie, Wótče naš. Wón chce wot nas, zo prajimy: swjećene budź twoje mjeno! Twoja wola so stań! Přińdź k nam twoje kralestwo! Modlitwa tola potajkim rěka bože słowo přiwrzać, božu wolu připóznawać. Bože dobre kaznje a jeho lubosc k nam připóznawać a přewzać do našeho žiwjenja.

Tohodla praji Jězus: Kóždy pak, kiž tute moje słowa słyši a je čini, runa so mudremu mužej. Ale strózbje wobhladane, my při wšej dobrej woli před wulkim problemom stejimy:

Wón praji: Zbožni su chudzi po duchu — my pak chcemy bohači być. Wón praji: Zbožni su zrudení — my pak chcemy wjeseli być. Wón praji: Zbožni su, kiž přesčěhanje čerpa — my pak Jězusa zapřewamy, jenož zo njebychmy na tutym swěće nadpadnyli.

Jězus praji, zo tón, kiž so na swojeho bratra hněwa, přińdže před sud. Kiž jemu praji: ty hlupako, tón přińdže před Wysoku radu, a kiž praji: ty blaznje, přińdže do wěčného wohenja. Štó z nas da móže potajkim wohenjej abo sudej wučeknyć?

Nawopak — što snadź by móhl we swěće wobstejeć, kiž wšitke bože kaznje dopjelni a kiž wšitku božu wolu dokonja? Jězusa, kiž je božu wolu hač do konce dokonja, je swět na křiž zbil.

Ale hdyž my všemu tomu wučeknjemy kaž muž, kiž bjez prašenja a přemyslowanja swoju čěžu na pěsk twari, nam tež pomhane njeje, dokelž so dom spynje.

My pak tež wěmy, zo hdyž so my ze zlym swětnym wašnjom zjednamy, potom je nam runje tak mało pomhane, kaž mužej na pěsku. Nawopak, potom je kónec swěta tež naš kónec.

Tohodla Jězus to wo tutej skale praji. Hdyž na jeho wumrěće hladamy, potom tež widžimy, kak je wón samo na křižu, na twjerdej skale stać móhl, hdyž so do božeje ruki poručese.

Wichory a žolmy smjerće jeho njejsu mylić móhli a w horjestanjenju so jemu Bóh knjez zjewi a jeho připóznaje.

„Twoja wola so stań!“ — to je potajkim wotmołwa na náš tema: spěwaj a džělanje. Spěwanje — modlenje a džělanje so přeco hromadže w Jězusowym žiwjenju pokazuja hač do konce, do dobyća. A nastroženje njech božedla na nas přińdže w tym spóznacu, zo nam křiž tež zalutowany njeje a tež dale njebudže. Kaž so nam swět džensa pokazuje, tu za křescana žadny puć njeje, kiž nimo křiža wjedže a tež w přichodze njeprawjedže.

Při tym spomnju na Měrcina Lutherowe słowa: „Sprawny budže z wěry žiwy“, kiž móže nam w tutym nastroženju wjele pomhać, ale my njejsmy jeho dospołnje zrozumili, hdyž měnimo, zo je bibliske słowo Luthera tak měnjene: na kóždych kemšach wěru wznac a modlenje a so z wulkimi teoriemi zaběrać, kiž přeco zaso nas změruja w tym, zo mamy prawu wěru. Nětko móžemy spokojom być jako přihladowarjo cyrkwinskeho žiwjenja. Hdyž nam wěrywuznaće a předowanje žiwjenje njeprēmjenja a nas w njeměrje do nowych skutkow nječeri, potom nam wone wopravdže ničo njeprawuhaja.

Tu dyrbymy nětko pak spóznac — byrnjež snadź po zdaću Jězusowe słowo so do tuteho swěta njehodži, za nas pak je wone jenički puć, zo přežiwimy.

Tak nam wostanje zakład abo dno, na kotrež my naše žiwjenje zložimy. Jězus tu mjenuje skału, hdžež mudry swoju čěžu twari. Skała, to je, hdyž čłowjek

na bože słowo poslucha a je tež čini. Za moje žiwjenje ja potajkim tajki zakład trjebam, kiž wobsteji. Jězus tu praji: pytaće, tak namakaće!

Snadź budu dyrbjec trochu njerjada ze swojeho žiwjenja nabok zmjětać, prjedy hač twjerde dno namakam.

Snadź tež skała nadobo přede mnu steji. Jeli sym ju namakał, potom započnu w božim mjenje twarić. Znajmjenša wony přeni kamjeń.

Z druhimi słowami: ja dyrbjju so, njech mje to plaći, štož chce, k Jězusej předobyc, a to z wulkimi woporami, jeli nuzne.

Moje modlitwy, moju lubosc a tež bojosc budu dyrbjec založić, snadź tež čas a pjenjezky k tomu přińdu.

Potom mje tež njebudže mylić, zo ma tamny loše žiwjenje, tamny, kiž so za Bohom docyla njepraša. Mi dyrbi tola wo to hić, zo je bože słowo a Jězus sam we mni žiwy. Přetož hinaši zakład njemóže ničo položić, chiba tón, kiž je

položeny, a tón zakład je Jězus Chrystus!

Bórže budže nam tež jasne, zo njejsmy sami, kiž na tón zakład twarimy. Na nim steji cyla křescanska wosada, z jeje bědu, z jeje spytowanjom, z jeje njedosahatosću a chudobu, ale wona steji.

Wona steji a čaka z bojosc, ale tež z wjesolosc, na tón džěń, hdžež budžeja njewjedra a wichory z jich zničěnjom a smjerću nimo.

Hłowna wěc je, zo wona wobsteji a čaka na tón džěń, hdžež jej hrozne swětně wašnje wjace škodžec njemóže, hdžež je so zlošč w božim sudže spynyla.

Tak budže snadź wosebje ewangeliska wosada znova nawuknyć dyrbjec woboje hromadže zložić: posluhanje a činjenje, spěwanje a džělanje. Hdžež je to zjednocene, tam je na skału twarjene, a twarjenje budže w najhóršim sudže wobstać móc. Hamjeń.

Diakon Běrka

SERBSKI · CYRKWINSKI · DŽEŇ

Kaž hižo wozjewichmy, budže 26./27. junija naš lětuši cyrkwinski džěń we Łazu.

Sobotu popołdnju w 15.00 hodž. zeńdžemy so w tamnišim konsumowym hosćencu na torhošču. Knjez Pětr Malink tam mjez druhim porěči.

Njedzělu budže w 9.00 hodž. swjędzenska Boža služba w cyrkwi. Předowac budže knjez wikar Jan Malink. Po přecu mnohich wopytowarjow so lětsa bože wotkazanje na kemšach swjěci. Kóždy je přeprošeny, so na tym wobdžělić, ale ničo njeje k tomu nuzowany.

Po kemšach je wobjed w hosćencu. Potom je připołdniša přestawka, při rjanym wjedrje wonka, hewak w cyrkwi, hdžež chcemy spěwac a nam budže wšelake poskićene.

W 14.00 hodž. je hłowna a skónčna zhromadźizna w cyrkwi. Wona steji pod heslom: „Wěra, wěrywuznaće a serbski lud.“ Wo tutym budže rěčane a tež spo-

Lubi čitarjo!

Wutrobnje so Wam za Waše přinoški a dary za naš Wam luby časopis džakujemy!

Njeje nam možno, kóždemu jednotliwemu pisać, tohodla scinimy to na tute wašnje, zo so Wam wutrobnje džakujemy.

Hnydom hišće něšto k možnosćam plaćenja přinoškow a darow:

Mnozy w Was budžeja swoje přinoški w swojej wosadze plaćić. Za tych, kiž dostanu naš časopis připóslany abo kiž chcedza nimo swojeho přinoška dar za naš časopis dać, steji w kóždym čisle na zadnjej stronje w „impresumje“ — to je to małe pisane z mjenom redaktora atd. — naše kontowě čislo.

Štóž pak rady njeprěpokazuje, ale

minamy na wšelakich wuznamnych přjedawšich Łazowskich Serbow.

Ja njewěm, hač je možno, busy dóstać. Přińdžće z priwatnymi awtami! Wobroćće so na tych, kiž tajke maja, hač njebychu Wam dobrou službu wopokazali a Was wozyli, tež hdyž woni sami Serbja njejsu. Serbja to tak a tak činja, zo druhich sobu wozmu!

Z Budyšina a z wokoliny mamy zwisk z linijowym busom. Po zymskim planje (w lěčnym so wjele njezměni) móžeće po čarje do Běleje Wody jěć rano w 7.17 hodž. z Budyšina hač do Delnjeho Wujězda. Wottam dže dale do Łaza, hdžež budžeće wokoło 8.30 hodž. A popołdnju móžeće jěć do Wojerec, a wottam wróćo do Budyšina. A hdyž so tež někomu tajke „wokołokarkowanje“ njelubi, serbskeho cyrkwinskeho dnja dla dyrbiće tuton wopor přinješć!

Wy sće wšitcy cyle wutrobnje přeprošeni!

Gerat Lazar, předsyda

chce pjenjezky direktnje poslać, móže je na našu pokladnicu slać: knjeni Herta Hempelowa, 8600 Bautzen, Sebastian-Bach-Straße 15.

Prošu, njesćelce pjenjezky na knjeza fararja Lazara! Wón ma z rozestlanjom jara wjele činić a knjeni Hempelowa je pokladnica. Farar Lazar dyrbi wšo potom dale na nju slać, a to je z jeho přidatne džělo!

Hišće něšto k tomu, kelko naš časopis plaći: Jědnaće čislow plaći 15 pjenježkow, to je 1,65 hr dohromady, 12 plaći 50 pjenježkow a porto za připóslanje 60 pjenježkow. To je dohromady na lěto 2,70 hr!

Hišće jónu: Wutrobnje džak wšěm Wam, Wy naši dobroćeljo!

Waš Cyril Pjech, redaktor

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z poslednjeho ludličjenja widžimy, zo so wot 2 995 069 wobydlerjow w Sakskej wuznawa 2 885 714 lutherskeje, 55 655 romsko-katholskeje a 6 518 židowskeje wěry, 17 179 wobydlerjow přisłuša wšelakim sektam. Najmjeńšej wosadze stej Frauendorf z 361 dušemi a Zöschau z 303, mjeztym zo wosada Křižneje cyrkwyje w Drježdžanach liči 57 340 a Pétrowska cyrkej w Lipsku 38 757 dušow. Po ličbje zafarowanych wsow je w cyłej Sakskej Hodžijskej wosada najwjetša, kotraž 43 wsow wobjima.

Z Budestec: W nastupanju nowych zwonow, kotrež budza město starych wobškodženych přichodnje našich wosadnych k Božemu domu ze swojimi zwukami wołać, je so skónčnje po dołhim wuradžowanju wot cyrkwinskeho předsydstwa postajilo, zo dyrbyja so te same w Małowjelkowskim zwonarstwje leć. Wšě tři zwony budza hromadže 250 centnarjow wažić. W blišim so z džěłom noweho zwonowego stoła započnje, do powyšjenja našeje wěže (tórma) cyrkwinska rada dla tuchwilnych wysokich šulskich a cyrkwinskih dawkow zwoliła njeje.

SN 1882 meja-junij

„Spěwaj a džěłaj!“

Pod tutym rjanym hesłom steješe lětuši kublanski džěń dnja 22. februara 1982 w Budyšinje.

Wokoło 70 přitomnych smy ličili. To bě mjenje hač hewak. Wšak smy na kemšach za sedmjoch lubyh njebočićkich smjertne wopominanje měli. Woni běchu wšitcy hišće loni abo prjedy stajnje mjez nami byli. Druzy běchu zadžěwani chorosće abo druhich přičin dla. Tak k přenjemu razej w stawiznach našich kublanskich dnjow njebě mjez nami naš prjedawši serbski superintendent, bratr Gerhard Wirth. Wón bu před krótkim w Biskopičanskej chorowni operowany, bě runje jedyn džěń zaso doma, njemóžeše pak jako rekonwalescent mjez nami być. Wón da nas strowić, a my přejachmy jemu dobre polěpsowanje a prošachmy jeho najmlódšeho syna, kiž bě mjez nami, tutón postrow přecelnje dale posrědkować.

Na kemšach předowaše br. diakon Běrka z Engelsdorfa wo Mat. 7,24–29. Wón wuzběhny, zo dyrbymy Bože słowo słyšeć a jeho wolu dokonjeć a zo ma spěwanje a džěłanje być zjednočene.

Prědowanje a slědowacy přednošk br. fararja Alberta móžeće w tutym abo scěhowacym čisle našeho časopisa čitać.

Bratr farar Albert měješe nadawk, rěćec wo „pobožnym džěłaćerju“. Při tym njebě myslene na džěłaćerja po powolanju, ale na každeho, kiž něšto čini, kiž skutkuje. Z jeho wuwjedženjow njech je tu jenož přispomnjene, zo wón prajeje: „Džěłaj tak wjele kaž zamožeš, ale čin to z wjeselosću! A džěłaj tak džakownje, zo je Bóh tebi možnosć k tomu da!“ — „Pytajće pak najprjedy Bože kralestowo a jeho prawdosć!“ (Mat. 6,33). —

Sotra Herta Hempelowa měješe so z druhim džěłom zaběrać: „Naš čas móže lěpje džělać, hač spěwać a swjećić!“ Wona praji: „Přeco rěka: tempo, tempo!...“ A potom wona wuwjedže, kak nuzne je spěwanje, potom budže nam wokoło wutroby lošo. Potom nas wona wjedžeše přez cyłe cyrkwinske lěto a nam pokazowaše, kak móžemy w nim na wosebitych dnjach a swjědženjach prawje swjećić, tež z našimi džěćimi.

Nimo toho nam bratr Maks Čabran jadriwe słowo k našemu hesłu praješe.

Dwě rozprawje hišće słyšachmy: Br. farar Albert, kiž je tola kompetentny za nadawki serbskeje superintendentury, poda zajimawu rozprawu wo swojim džěle, a naš serbski synodala Hładki nam na žiwe wašnje wšelake powědaše wo problemach w cyrkwinskih žiwjenju našeho časa, wosebje wo čězach při wotmyslenym tworjenju Zjednočeneje ewangelskeje cyrkwyje w NDR. Wón je tež hižo tak rjenje pisał wo nazymskim schadžowanju našeje krajneje synody w januarskim čisle našeho časopisa „Pomhaj Bóh“.

Ja sebi myslu, zo wšitcy, kiž su so wobdžěli na tutym kublanskim dnju, běchu někak spokojeni z wotběhom tutoho zarjadowanja.

Podpisany předsyda Serbskeho ewangelskeho cyrkwinskeho dnja, kotrehož zarjadowanje kublanski džěń je, so džakowaše wšitkim, kiž běchu přišli, kiž su swěru posluchali na wšo, štož so poskići, kiž sobu spěwachu, štož smy lětsa bohaće činili, a wšitkim, kiž su přinošowali a rěćeli. Nimo hižo mjenowanych je to wosebje tež naša serbska kantorka, sotra Hanka Koklic z Bukec! Ale tež žony w kuchni, kiž su so starali wo dobry wobjed, su k poradženju přinošowali, a jim so tež džakowaše.

Wězo njepobrachowaše tež šalka kofeja a pampuch, wšak bě runje „różowa póněžela“! To njeje hlowna wěc, ale tež k tomu słyša!

Skónčnje so Bohu džakujemy za jeho požohnowanje! Gerat Lazar

POWĚŚĆE

Brasilska: Brasilska Rada křesćanow je měrowe poselstwo wudała, w kotrymž zasudźuje wona, „zo so konsumymyslenje za boha sćini“. (Konsumymyslenje rěka, zo mysla ludžo jenož na to, štož za materialne žiwjenje trjebaja. Pola nas jewi so wone pola tych ludźi, kotřiž stajnje jenož wo tym rěča, hdže móže so što kupić, abo wo tym, „što wšo njedawa.“)

Radže křesćanow přisłušeja romskokatolska, metodistiska, episkopalna a Ewangelska cyrkej Lutherskeho wuznaća. Prěz tajke nuzowanje k přetrjebje (Konsumzwang), rěka w kritice cyrkwjow, sćinja so měčchycće, namóc a dobyće lošta za něšto absolutne. Scěh toho je, praja cyrkwyje, wuklukowanje čłowjeka přez čłowjeka.

Poselstwo cyrkwjow pokazuje na Jězu Chrysta jako „zakład našeje nadźije na stworjenje noweho swěta, w kotrymž knježitej prawo a měř“.

Bukecy: Swój zloty kwas móžeš taj 16. februara swjećić Erich Vieweg a jeho mandželska Elza, rodžena Pawlec. Wona staj swěrnaj sobudžělaćerjej we wosadnym žiwjenju. Wokoło 50 lět je wón rowy rył na našim kěrchowje a so tež hewak swěru wo našu božu rolu starał.

Nimo toho bě knjez Vieweg tež zwónk. Wona je jemu při tym swěru pomhała a wopytowała křesćansku žónsku službu.

Wobaj staj swěrnaj Serbaj. Jeju boža služba je serbska. Wosadny farar jeju na kemšach požohnowa. Při swjatočnosći po tym wěnowaše jimaj podpisany, kiž je z swojej mandželskej přecelisce zwjazany z jubilejskim porom, hišće někotre słowa w jeju maćeršćinje.

Bóh wostań dale z nimaj ze swojej hnadu a z jeju wulkej swójbju!

G. Lazar

Bukecy: Cyrkwinska rozprawa na lěto 1981 (ličby w spinkomaj počahuja so na lěto přjedy): křćenjow bě 24 (27), 13 hólcow a 11 hólcow, konfěrmadow bě 30 (21), 18 hólcow a 12 hólcow, wěrowanjow bě 8 (6), pohrjebow 42 (38), spowědných bě 614 (698), mjez nimi běše na serbskej spowědži 45 (60).

Serbskich božich službow mějachmy 12, potajkim každy mjesac jednu. Wopytowarjow běše w přerězku 12 wosadnych. Nimo toho mějachmy tež jednu serbsku póstnu nutrnosć. Doma wopravjenych w serbskej rěći bě tři.

Wulke Zđžary: Swój zloty kwas móžetaj z božej pomocu dnja 17. meje 1982 woswjećić mandželski por Jan a Ema Botwar. Wona staj swěrnaj čitarjej našeho „Pomhaj Bóh“. Přejemy jimaj božu hnadu, móc, strowotu a bože žohnowanje!

Rakecy: Cyrkwinska rozprawa za lěto 1981 (ličby w spinkach su te za lěto 1980): Křćenjow bě 45 (41), konfěrmowanych bu 24 (33). Křesćansce zwěrować da so 9 (18) porow. Pohrjebow bě 38 (37). Z cyrkwyje wustupił lětsa nichto njeje (loni 1) a do cyrkwyje zastupila je jedna wosoba, to rěka, zo da so wona jako dorostła wukřčić (0).

Serbskich božich službow bě 8 (6). Na nich wobdžěli so w přerězku 18 (16) wěriwych.

SERBSKE BOŽE SLUŽBY

meja 1982

2. 5. — njeđžela Jubilate

Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše (Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazar)

9. 5. — njeđžela Kantate

Huska: 10.00 hodž. kemše (Wirth)

16. 5. — njeđžela Rogate

Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Klukš: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)

Poipca: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Rakecy: 15.00 hodž. kemše (G. Lazar)

20. 5. — donjebjesspěće Knjeza

Hodžij: 9.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

23. 5. — njeđžela Exaudi

Bart: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Hrodžišo: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)

31. 5. — Swjatkowna póněžela

Bukecy: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)

6. 6. — Džěń Swjateje trojicy

Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše (Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jonkróc za mjesac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hrowny zamotwity redaktor: Farar Cyril Pjeh, 8400 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 72 83. Ekspedycja: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbsche evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-110! — Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin. — Index-Nummer 32921 — Čisć: Nowa Doba, čisćernja Domowiny Budyšin (III-4-9-438)